

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2024-015949

Datum b&w-vergadering:

22 april 2024

Onderwerp:

Laanboomteelt in de Betuwe

Te nemen besluit:

1. De volgende wensen en bedenkingen over 'De propositie laanboomteelt in de Betuwe' te delen met het Laanboompact:
 - De uitgangspunten van Intergemeentelijke strategisch visie Laanboomcentrum Betuwe ontbreken in de propositie.
 - Ruimte voor groei van de laanboomteelt is geen automatisme in Overbetuwe. In de actualisatie Omgevingsvisie Overbetuwe wordt bepaald hoeveel ruimte in Overbetuwe beschikbaar is voor de laanboomteelt.
 - De ambities op het gebied van duurzaamheid moeten nog hoger op de agenda van het Laanboompact. Het tegengaan van het gebruik van bestrijdingsmiddelen is hierbij van groot belang.
 - In de propositie ontbreekt welke meerwaarde de laanboomteelt heeft voor een toekomstbestendig en toegankelijk buitengebied.
 - Het college van B&W neemt op basis van de evaluatie en de nieuwe plannen later in 2024 het besluit of het wel of niet deelneemt aan het Laanboompact voor de periode 2025-2030.

Team/ behandelend ambtenaar:

TBF / Jan Dinnissen

Status advies:

Openbaar

Portefeuillehouder:

Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

Doorgeleiding naar de raad:

ja, informierend

Betrokkenen bij advies extern:

-

Betrokkenen bij advies intern:

- TF: financieel adviseur
- TSP: strateeg ruimte

TIC:

ja

Bijlagen voor B&W:

- Propositie Laanboomteelt in de Betuwe

Bijlagen voor raad:

- 2024-015949 B&W advies Laanboomteelt in de Betuwe
- Propositie Laanboomteelt in de Betuwe

Te nemen besluit

1. De volgende wensen en bedenkingen over 'De propositie laanboomteelt in de Betuwe' te delen met het Laanboompact:
 - De uitgangspunten van Intergemeentelijke strategisch visie Laanboomcentrum Betuwe ontbreken in de propositie.
 - Ruimte voor groei van de laanboomteelt is geen automatisme in Overbetuwe. In de actualisatie Omgevingsvisie Overbetuwe wordt bepaald hoeveel ruimte in Overbetuwe beschikbaar is voor de laanboomteelt.
 - De ambities op het gebied van duurzaamheid moeten nog hoger op de agenda van het Laanboompact. Het tegengaan van het gebruik van bestrijdingsmiddelen is hierbij van groot belang.
 - In de propositie ontbreekt welke meerwaarde de laanboomteelt heeft voor een toekomstbestendig en toegankelijk buitengebied.
 - Het college van B&W neemt op basis van de evaluatie en de nieuwe plannen later in 2024 het besluit of het wel of niet deelneemt aan het Laanboompact voor de periode 2025-2030.

Inleiding

Gemeente Overbetuwe is partner in het laanboompact voor de periode tot en met 2024. Op de website van het Laanboompact staat de volgende omschrijving:

"...Het Laanboompact is een initiatief van de Tree Centre Opheusden, gemeente Neder-Betuwe, gemeente Overbetuwe, gemeente Buren, Provincie Gelderland en Rabobank West Betuwe. Doelstelling van het Laanboompact is het versterken van de laanboomsector in de Betuwe. De laanboomteelt is een belangrijke bedrijfstak in de Betuwe. Rond Opheusden zijn 160 kwekers en handelsbedrijven actief, die samen met toeleverende en dienstverlenende bedrijven voor ruim negenhonderd voltijds arbeidsplaatsen zorgen. Het gebied is goed ontsloten via de snelwegen A2, A50 en A15. De samenwerking in het pact krijgt gestalte via projecten, bijeenkomsten, promotieactiviteiten, werkgroepen enz..."

De financiering van het laanboompact loopt tot en met 2024. Voor het opstellen van de plannen voor na 2024 is ervan uit het Laanboompact een concept propositie opgesteld. Met deze propositie heeft het Laanboompact de volgende twee doelen:

- Een gezamenlijk koersdocument voor nadere afspraken over invulling van het Laanboompact voor 2025 tot en met 2030;
- Een propositie richting hogere overheden voor de behartiging van de gezamenlijke belangen van de laanboomteelt sector.

Deze concept propositie wordt voorgelegd aan de partners van het Laanboompact voor wensen en bedenkingen.

Beoogd resultaat

Input leveren voor de "Propositie Laanboomteelt" opgesteld door het Laanboompact.

Argumenten en onderbouwing

1.1 De uitgangspunten uit de Intergemeentelijke strategisch visie Laanboomcentrum Betuwe zijn niet verwerkt in de propositie laanboomteelt in de Betuwe.

In Intergemeentelijke strategisch visie Laanboomcentrum Betuwe zijn afspraken gemaakt over de ruimte voor de laanboomteelt. Op verschillende locaties in Overbetuwe vindt laanboomteelt plaats, deze locaties komen niet overeen met de afspraken in de intergemeentelijk visie. In de propositie zijn de uitgangspunten van de visie onvoldoende opgenomen.

1.2 Er is grote druk op het gebruik van agrarische grond vanuit verschillende stakeholders. In het rapport 'Boeren en Tuinders aan het woord' is de volgende aanbeveling gedaan over het grondgebruik in Overbetuwe door de agrarische sector: "...Zorg voor beleid over het gebruik van grond, met name over de expansie van laanboomkwekers en het opgeven van goede landbouwgrond ten gunste van zonneparken..."

Voor Overbetuwe geldt dat in de actualisatie Omgevingsvisie bepaald wordt hoeveel ruimte beschikbaar is voor de laanboomteelt. In de propositie staat niets benoemd over het gebruik van agrarische grond en belangen van andere gebruikers (andere agrarische bedrijven, inwoners uit Overbetuwe, toeristen/recreanten, etc.) in het buitengebied.

1.3 De duurzaamheidsambities moeten leidend zijn voor het Laanboomcompact.

In de "Propositie Laanboomteelt" zijn acht uitdagingen beschreven voor een toekomstbestendige laanboomteelt:

- Veranderende klimatologische omstandigheden;
- Resources: de beschikbaarheid van ruimte en voldoende water voor de teelt;
- Strengere eisen aan de productiewijze omtrent gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten;
- Verduurzamen van de teelt (gezonde bodem, biodiversiteit, minder gewasbescherming, minder uitspoeling);
- Arbeidsmarkt: hardnekkige personeelstekorten en het verbeteren van het kennisniveau in de sector;
- Doorontwikkelen en toepassen van innovaties op de kwekerij (automatisering, robotisering, digitalisering);
- Voorkomen en tijdig detecteren van uitbraken van plagen en ziektes;
- Behouden en/of herwinnen van maatschappelijk draagvlak (verder vergroten positieve maatschappelijke bijdrage, i.c.m. goede voorlichting en zichtbaarheid).

Het is belangrijk om te prioriteren welke uitdagingen het belangrijkste zijn binnen het Laanboomcompact. Duurzaamheid en het tegengaan van het gebruik van bestrijdingsmiddelen zouden hierbij de hoogste prioriteit moeten hebben.

1.4 Evaluatie is belangrijk om een keuze te maken welke rol gemeente Overbetuwe neemt binnen het Laanboomcompact.

De bestaande publiek-private samenwerking tussen de drie gemeenten, de provincie en de Tree Center Opheusden (ondernemers) via het Laanboomcompact loopt tot en met 2024. Dit jaar wordt de samenwerking geëvalueerd en beslissen de samenwerkingspartners of zij de samenwerking willen verlengen en wederom middelen beschikbaar stellen voor de periode van 2025 tot en met 2030.

1.5 De laanboomsector in Overbetuwe is qua omvang beperkt.

De laanboomteelt sector in Buren, Neder-Betuwe en Overbetuwe is een cluster van boomkwekerijen en toeleverende en dienstverlenende bedrijven. In 2022 is het boomteeltareaal 1.800 hectare, waarvan 430 hectare in Buren, 1.240 hectare in Neder-Betuwe en 130 hectare in Overbetuwe (dit is op basis van cijfers van het CBS 2022). In het cluster zijn 1.250 personen werkzaam bij boomkwekerijen en hun toeleveranciers. In Overbetuwe zijn 70 personen werkzaam bij laanboomkwekers. Uit deze cijfers blijkt dat de sector in Overbetuwe beperkt is in vergelijking met andere sectoren in Overbetuwe.

Kantttekeningen en onderbouwing

-

Financiën

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

De gemeente is een van de huidige partners binnen het Laanboompact.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Er zijn geen bestuurlijke aandachtspunten.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een van de pijlers voor het laanboompact: “...*Verduurzamen van de teelt, gezonde bodem, biodiversiteit, minder gewasbescherming, minder uitspoeling...*”.

Vervolg

Planning en communicatie

De wensen en bedenkingen van het college van B&W van gemeente Overbetuwe worden gedeeld met het Laanboompact.

In de loop van 2024 volgt een collegevoorstel over de eventuele deelname aan het Laanboompact 2025 tot en met 2030.

Evaluatie

Evaluatie is een onderdeel van de afspraken binnen het Laanboompact.